

หลักสูตรการฝึกยกระดับฝีมือ
สาขา ไคเซ็น (Kaizen) เพื่อพัฒนาระบบงานและเพื่อลดต้นทุน
ระยะเวลาฝึกอบรม ๓๐ ชั่วโมง
รหัสหลักสูตร : ๒๔๒๐๐๑๗๒๓๐๔๐๔
สำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานฉะเชิงเทรา
กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน กระทรวงแรงงาน

.....

๑. วัตถุประสงค์

- ๑.๑ ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจและอธิบายถึงความสูญเปล่าแฝงที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงานได้
- ๑.๒ ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจและอธิบายถึงแนวทางหรือหลักการของ ไคเซ็น (Kaizen) เพื่อพัฒนาระบบงานและเพื่อลดต้นทุน
- ๑.๓ ผู้เข้ารับการอบรมเข้าใจและอธิบายถึงเครื่องมือหรือเทคนิคที่สามารถนำเข้าไปประยุกต์ใช้ในการปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องด้วยการผลิตแบบ ไคเซ็น (Kaizen) เพื่อพัฒนาระบบงานและเพื่อลดต้นทุน

๒. ระยะเวลาการฝึก

ผู้รับการฝึกจะได้รับการฝึกในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ โดยสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานฉะเชิงเทรา หรือหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ในสังกัดกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน รวมระยะเวลาฝึก ๓๐ ชั่วโมง โดยผู้รับการฝึกจะต้องมีเวลาฝึกไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ จึงจะสามารถสอบวัดผลได้

๓. คุณสมบัติของผู้รับการฝึก

- ๓.๑ มีอายุตั้งแต่ ๑๘ ปีขึ้นไป
- ๓.๒ สำเร็จการศึกษาภาคบังคับ หรือเทียบเท่าขึ้นไป
- ๓.๓ มีความรู้พื้นฐานด้านอาชีพที่เกี่ยวข้องกับสาขาที่เปิด
- ๓.๔ มีสภาพร่างกายและจิตใจที่ไม่เป็นอุปสรรคต่อการฝึก

๔. วุฒิบัตร

ชื่อเต็ม : วุฒิบัตรพัฒนาฝีมือแรงงาน สาขา ไคเซ็น(Kaizen) เพื่อพัฒนาระบบงานและเพื่อลดต้นทุน
ชื่อย่อ : วพร. ไคเซ็น (Kaizen) เพื่อพัฒนาระบบงานและเพื่อลดต้นทุน

๕. หัวข้อวิชา

รหัส	หัวข้อวิชา	ชั่วโมง	
		ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๒๔๒๒๓๓๐๗๐๑	ความเป็นมา ความสำคัญ และการวิเคราะห์ของไคเซ็น	๓	-
๒๔๒๒๓๓๐๗๐๒	๕ M & ๒ E ของไคเซ็น	๓	-
๒๔๒๒๓๓๐๗๐๓	ความจริง ๔ ประการ และ ๕ แนวความคิดของ ไคเซ็น	๔	๒
๒๔๒๒๓๓๐๗๐๔	ดัชนีชี้วัดผลของไคเซ็น	๔	-
๒๔๒๒๓๓๐๗๐๕	บันได ๗ ขั้นตอนของการทำระบบไคเซ็น	๔	๒
๒๔๒๒๓๓๐๗๐๖	การกำหนดกิจกรรมของไคเซ็น	๔	๒
๒๔๒๒๓๓๔๙๐๑	การวัดและประเมินผล	๑	๑
รวม		๒๓	๗
		๓๐	

๖. เนื้อหาวิชา

๒๔๒๒๓๓๐๗๐๑ ความเป็นมา ความสำคัญ และการวิเคราะห์ของไคเซ็น

(๓ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และความเข้าใจ ความเป็นมา ความสำคัญของไคเซ็น โดยสามารถวิเคราะห์สาเหตุ ปัญหาที่หน้างานได้อย่างแท้จริงและนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้จริง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับความเป็นมา ความสำคัญ มุมมองของไคเซ็น เพื่อจะนำกระบวนการและทฤษฎีการเพิ่มผลผลิต ตั้งแต่ต้นเอามาใช้ได้อย่างแท้จริง เช่น การจัดทำกิจกรรม ๕ส หรือแม้กระทั่งการควบคุมคุณภาพ การลดปัญหา การลดเวลาในกระบวนการทำงาน การวิเคราะห์สาเหตุ ปัญหา ผลกระทบที่เกิดขึ้นในกระบวนการทำงานที่เกี่ยวข้องขององค์กร

๒๔๒๒๓๓๐๗๐๒ ๕ M & ๒ E ของไคเซ็น

(๓ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และความเข้าใจโดยสามารถตอบคำถามหรืออธิบายถึงความสูญเสียเปล่า ในกระบวนการหรือการทำงานได้ และแนวทางการค้นหาความสูญเสียเปล่า ที่จะต้องเข้าใจว่าปัญหาที่เกิดขึ้น เกิดขึ้นที่ไหน แล้วลงไปค้นหาปัญหา และนำมาวิเคราะห์แก้ไขให้ตรงจุดที่เกิดขึ้นจริงจากปัญหานั้น

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับความสูญเสียเปล่าต่างๆ ในกระบวนการหรือการทำงาน ผลกระทบของความสูญเสียเปล่าต่อกระบวนการหรือการทำงานและแนวทางการค้นหาความสูญเสียเปล่า เช่น คน เครื่องจักร วัตถุดิบ วิธีการทำงาน และการจัดการตลอดจน สภาพแวดล้อมในการทำงาน หมายรวมถึงขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงานด้วย

๒๔๒๒๓๓๐๗๐๓ ความจริง ๔ ประการและ ๕ แนวความคิดของไคเซ็น

(๔ : ๒)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และความเข้าใจโดยสามารถตอบคำถามหรืออธิบายถึงหลักการค้นหาปัญหาแบบไคเซ็น และการประยุกต์ใช้เครื่องมือสำคัญๆ ของไคเซ็นในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเหมาะสมต่อไป

/คำอธิบายรายวิชา.....

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญ ประโยชน์ หลักการค้นพบปัญหา และการประยุกต์ใช้เครื่องมือสำคัญๆ ของไคเซ็น ในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เช่น ข้อมูล ของจริง สถานที่จริง และสภาพการทำงานจริง ซึ่งมีแนวคิดมาประกอบด้วย เช่น ปัญหาปัจจุบันมีการเรียนรู้ การตรวจสอบของจริง และฟังปัญหาที่พบทั้งข้อเท็จจริง เป็นต้น

ปฏิบัติเกี่ยวกับหลักการค้นหาปัญหาแบบไคเซ็น และการประยุกต์ใช้เครื่องมือสำคัญๆ ของไคเซ็นในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาระบบงานและเพื่อลดต้นทุน

๒๔๒๒๓๓๐๗๐๔ ดัชนีชี้วัดผลของไคเซ็น

(๔ : ๐)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และความเข้าใจโดยสามารถตอบคำถามหรืออธิบายถึงการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและสามารถกำหนดค่าดัชนีชี้วัดผลกับสิ่งที่กำหนด และวิเคราะห์ปัญหาออกมาเป็นตัวเลขและหรือค่าเฉลี่ยที่ส่งให้มองเห็นค่าที่มีข้อบกพร่องแล้วนำมาวิเคราะห์สาเหตุ เพื่อนำมาแก้ไขปรับปรุง แล้วกำหนดมาตรการป้องกันปัญหาไม่ให้เกิดขึ้นมาอีกกับปัญหาที่พบ

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญ ประโยชน์ และหลักการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องด้วยการเลือกใช้เครื่องมือคุณภาพมาทำการแก้ไขปัญหาหรือสามารถลดปัญหา อาจกำหนดเป็นตารางประจำวัน สัปดาห์ หรือ เดือน แล้วมาสรุปเป็นกรณีไป แต่จะต้องไม่ให้ปัญหานั้นย้อนกลับมาอีกต่อไป

ปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดคัดเลือก การจัดทำ KPI (ดัชนีชี้วัดผลการปฏิบัติงาน) โดยมีการประชุมสรุปปัญหา และแทนค่าตัวชี้วัดผลที่สามารถวัดผลออกมาเป็นค่าเฉลี่ย หรือตัวเลขมารวมกันจัดเป็นกราฟแสดงผลในการกำหนดแต่ละเรื่องที่จะวัดผลการปฏิบัติงาน

๒๔๒๒๓๓๐๗๐๕ บันได ๗ ขั้นตอนของการทำระบบไคเซ็น

(๔ : ๒)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และความเข้าใจโดยสามารถตอบคำถามหรืออธิบายและสามารถกำหนดมาตรฐานปรับปรุงได้จริง โดยการกำหนดให้มีการสร้างทีมงานที่มีการพัฒนาและฝึกอบรมทั้งภาคทฤษฎี ภาคปฏิบัติ ได้รับปัญหาหรือค้นพบปัญหาที่เกิดขึ้นในสภาพการทำงานจริง ที่รอการแก้ไขโดยการระดมความคิด วิเคราะห์ หาแนวทางป้องกัน

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนในกระบวนการหรือการทำงาน ผลกระทบของกระบวนการทำงานภายในองค์กรเพื่อหาปัญหาที่เกิดขึ้นจริง แล้วนำมาหาปัญหาสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้น ตลอดจนถึงต้องมีการตรวจสอบ ประเมินผลกระทบต่อการผลิตหรือส่งผลทำให้การจัดการภายในองค์กรเกิดความสูญเสีย

ปฏิบัติเกี่ยวกับกรณีศึกษา การทำกิจกรรมการแบ่งกลุ่มตามที่ต้องการและค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้นจริงขององค์กร และกำหนดปัญหาที่พบจากของจริงแต่ละเรื่อง แล้วนำมาวิเคราะห์โดยกำหนดเครื่องมือคุณภาพฯ ที่จะนำมาแก้ไขในแต่ละเรื่อง แล้วตั้งเป็นมาตรฐานในการปรับปรุงและพัฒนาในการปฏิบัติงานต่อไป

๒๔๒๒๓๓๐๗๐๖ การกำหนดกิจกรรมของไคเซ็น

(๔ : ๒)

วัตถุประสงค์รายวิชา

เพื่อให้ผู้รับการฝึกอบรมมีความรู้และความเข้าใจโดยสามารถจัดทำกิจกรรม ตามแบบและโครงสร้างที่มีการกำหนดเป็นแผนการ ค้นหาปัญหาแต่ละหน่วยงานภายในองค์กรในรอบกิจกรรม และเลือกปัญหาที่มีผลกระทบมากที่สุดนำมาจัดกิจกรรมในการแก้ไขปัญหานั้น

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาเกี่ยวกับความสำคัญ ประโยชน์ หลักการค้นพบปัญหา และการประยุกต์ใช้กิจกรรมเป็นตัวลดปัญหาภายในองค์กรหรือหน่วยงาน อาจมีการกำหนดให้แต่ละหน่วยงานค้นหาปัญหาแล้วนำมาประชุมเชิงวิชาการ เพื่อวิเคราะห์ ค้นหาสาเหตุที่แท้จริง จากนั้นมาแก้ไข ป้องกัน ตั้งเป็นมาตรฐานต่อไป

ปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมของไคเซ็นในกรณีศึกษา มาแก้ไขปัญหาก็คือนำดัชนีชี้วัดผลของแต่ละองค์กรที่มีการกำหนดไว้มาเป็นกรณีศึกษา แบ่งกลุ่ม กำหนดหัวหน้ากลุ่ม และสมาชิกกลุ่ม จากนั้นให้แต่ละกลุ่มแก้ไขปัญหโดยกำหนดใช้เครื่องมือคุณภาพฯ เช่น แผนภูมิแกงปลา มาเป็นตัววิเคราะห์ เพื่อให้เห็นภาพของปัญหาอย่างแท้จริง เป็นต้น

๒๔๒๒๓๓๙๙๐๑ การวัดและประเมินผล

(๑ : ๑)

วัดและประเมินผลความรู้และทักษะของผู้รับการฝึกโดยการทดสอบ

ผู้จัดทำหลักสูตร

นายสิทธิพร โนนคำ

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ

ผู้เห็นชอบหลักสูตร

นายสิทธิพร โนนคำ

นักวิชาการพัฒนาฝีมือแรงงานชำนาญการ

รักษาราชการแทน หัวหน้าฝ่ายพัฒนาฝีมือแรงงาน

ผู้อนุมัติหลักสูตร

(นายอิทธิพล อิศรางกูร ณ อยุธยา)

ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาฝีมือแรงงานฉะเชิงเทรา